

Fyns Amts Avis 29.03 2006
Randområdernes historiefortæller

For Svendborg – aktuelle Allan Olsen har det at vokse op i en isoleret provins og den deraf følgende marginalisering været en uhyre stærk drivkraft i hans musikalske karriere.

” Jeg kommer fra en yderkant af vores kultur, hvor vi altid har følt os jøkket ned. Vi har altid følt os som en minoritet, endda så meget, at det er noget, vi har accepteret. Men der ligger et raseri under det hele. For vi er ikke en del af et fællesskab”.

Sådan har musikeren Allan Olsen for et par år tilbage beskrevet følelsen af, hvad det vil sige at have hjemstavn i det, han ofte betegner som ’et Twin Peaky område’ – som i dette tilfælde er Vendsyssel.

Allan Olsen voksede op i 1960’ernes Frederikshavn. Her var der trådt dybe spor i stien fra skolen og ned til værfterne på havnen. Derved huskede fyraftensfløjten alle på, hvor de kom fra, hvad der forventedes af dem og hvor sær man var, hvis man ikke havde lyst til at betræde den sti. Men på samme måde som ’Malkekoen Rosa’ der i en af Olsens sange kom for sent til sin malkning, fordi hun nægtede at være duks, var der i den unge Olsen en intuitiv skepsis mod at følge den plan, der var lagt. Han valgte musikken til trods for at netop det at spille musik blev betragtet som en øretæveindbydende frækhed af det omkring liggende samfund. Og når det så endeligt var sådan, stod han også her i skarp kontrast til vennernes valg af musikgenre. Hvor de valgte The Who og Rolling Stones, var det den akustiske Bob Dylan og den traditionelle skotske og irske folkemusik, der var stærkt inspirerende, og Olsen identificerede sig med *Singer – Song writer traditionen*.

Olsens univers

Den akustiske guitar blev for Allan Olsen et redskab til, at mistroen og skepsisen over at være en del af et overset udsted, kunne katalyseres ud i et hav af sange, der blev skrevet med hvæs pen og altid med tilværelsen set fra outsideren og den skæve eksistens synsvinkel. Eksempelvis har han i en sang beskrevet behovet for at slippe væk fra samfundets faste normer således: Så lad os tage en pjækdag sammen/vi går ud og sparker vejskilte ned/ lad os gå ud og slå hul i forstanden/så folk kan se vi er til/. Karakteristisk for skriveprocessen og mange af de første sange blev denne ’ fanden tager jer – holdning’. Denne kompromisløshed har i høj grad senere været med til at gøre Olsen kendt og respekteret – også syd for Aalborg.

Igennem de episke, fabulerende og rørende tekster bliver vi præsenteret for et persongalleri af de mennesker, der blev tilbage i randområderne og aldrig kom videre. Olsen mestrer igennem en konkrethed og med sine kærlige men barske hverdagsagtige skildringer af mere eller mindre sølle eksistenser at forankre teksterne i miljøet og dermed slå stemningen og relationerne an. Tekstuniversitet går i klinch med den bette mands fortællinger om store og små oplevelser, drømme og ikke mindst nederlag og er befolket af typer som Taxesøren, Bette Hund Smutti, Døvstumme Connie, Onkel Otto og Grønlænder Kalle. Der er tale om et provinssamfund, hvor alle kender staklerne i staklernes hus, og det at være taberens søn bestemt ikke er særligt prisværdig. De fysiske randområder bliver ofte en kulisse for følelsen af at befinde sig i den mentale udkant og have svært ved at finde sig til rette – eller simpelthen bare komme i gang. Allan Olsens sange besidder et rastløshedens univers og en retningsløs længsel, der forbliver uforløst.

I mange år turnere han rundt med sig selv og sin guitar – primært ifølge ham selv, fordi han var for asocial til andet. En solokonzert med Allan Olsen var og er en blanding af sange og en række monopollignende fortællinger indimellem.

Olsen er nok ikke helt blind for, at det netop er hans position som outsider fra Vendsyssel, der har givet ham et sort og trofast publikum. Selv har han blot tilkendegivet, at han højst er en selvbestaltet talsmand, der geografisk og mentalt tilhører randområderne.

Stikker stadig snotten frem

Allan Olsen rundede de 50 år den 18. marts og har for længst opnået status som en af landets bedste entertainere. Han har til dags dato udgivet et væld af plader, siden debuten *Norlan* fra 1989. Han er far til to drenge og har slået sig ned sammen med sin familie i Århus C.

På sine seneste plader er den konsekvent indædt nu blevet suppleret med kras ironi, som det synlige bevis for, at humoren har fået bedre kår i Olsens sind. De nævnte faktorer kunne indikere, at der nu er kommet mere ro over den rastløse ex - frederikshavner. Det er der nok. Og så alligevel ikke. For en gang trodsig – altid trodsig. I denne globaliseringens tidsalder har Olsen konsekvent og stædigt fastholdt at skrive og synge på dansk og dermed distancere sig fra tidens trend:

/ en joke at være kunstner/ No Danish words/ No thoughts/ konstateres der vredt og undrende i en af sangene fra det nyeste album 'Gæst'.

Olsen vader i succes og gode salgstal, nomineringer og prisoverrækkelser. Alligevel har han stående på karrierens tinde ikke glemt, hvad det vil sige at være langt fra alfarvej. Det illustreres bedst i sangen 'I statsministerens Undergrund', om perspektivforvrængning blandt hovedstadens spidser, når det gælder en pompøs indvielse af den københavnske metro:

/ Jeg er fuldstændig ligeglad/ det pisser ned og min knallert er fald/ Så få dog armene ned Anders Fogh/ det er jo trods alt kun et futtog/, lyder indvendingen fra sangens skeptiker i den glemte provins.

Skeptisk og mistroisk er netop Allan Olsen i en nøddeskal. Han er bestemt ikke blevet for gammel til at stikke snotten frem og forholde sig til tingenes tilstand. Han kan simpelthen ikke lade være.